

משנת הצדיק – הרה"ק רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב בעל הבני יששכר צוק"ל זי"ע – ח"י טבת (שישי)

רבי צבי אלימלך נולד ביאבורניק שבגליציה. לאביו, רבי פסח לנגוס, שהיה מלמד תינוקות. צאצא של רבי שמשון מאוסטרופולי שנהרג בגורות ת"ח ת"ט. אמו, איטה הייתה אחיינית של רבי אלימלך מליז'נסק ורבי משולם זושא מאניפולי. לפניו נולדו להוריו מספר ילדים, שנפטרו בילדותם ל"ע. ומסופר כי בניסיון למנוע גם את מותו של הרך העתידי, התייעצה אמו עם דודה, רבי אלימלך מליז'נסק. ר' אלימלך הבטיח לאחיניתו שיולד לה בן זכר שיחיה ויאיר את העולם בתורתו הקדושה, והורה לה לתת לילד את שמו אלימלך כסגולה לאריכות ימים. שמעה האם ונבהלה, כי חשבה שבוודאי יסתלק דודה הקדוש, ולכן מצווה הוא לקרוא על שמו את בנה הנולד. אמר לה הרבי "אם כן קראי שמו 'צבי אלימלך'. אחרי שנולד וקראה לו כפי שציווה הרבי, אמר לה ר' אלימלך: "אילו היית קוראת את שמו 'אלימלך', היה כולו כמוני, ועתה יהיה חציו כמוני". רבי צבי אלימלך היה מתלמידי החוזה מלובלין ורבי מנחם מנדל מרימנוב, וכן למד אצל המגיד רבי ישראל הופשטיין מקוזניץ ורבי אברהם יהושע השל מאפטא. קשרים קרובים היו לו עם תלמידי בית-מדרשו של החוזה מלובלין ובראשם רבי נפתלי צבי מרופשיץ ורבי צבי הירש מזידיטשוב.

שימש ברבנות של דינוב רוביטש, סטריזוב, האליטש ומונקאץ שאז הייתה חלק מהדונגריה. פעל רבות להפצת תורת הקבלה ונלחם בחריפות נגד המשכילים. בזמן כהונתו במונקאץ אסר על פיתום אוזנים משום צער בעלי חיים, ולכן עורר עליו את חמתם של פרנסי העיר ונאלץ לעזוב את מונקאץ ולחזור לדינוב. נהג לחתום על מכתביו בחתימה "האוהב הנאמן לכל ישראל, דורש טוב לעמו

הרב צבי אלימלך הלך וגדל, וברבות הימים נעשה גאון צדיק וקדוש, ורבים מישראל הולכים לאורו, וזכה לחבר ספרים רבים, בהם הספר הידוע והחשוב 'בני יששכר' על זמנים ומועדים. באחד הפעמים כשהלך רבי צבי אלימלך לרבו הקדוש "החוזה מלובלין", החל לחשוב על מקור משפחתו, ובמחשבתו פליאה, הרי אני מגזע החשמונאים ואיני כהן, אך מנין התחושה היחודית והמופלאה בחג החנוכה. כאשר הגיע לבית החוזה מלובלין, עוד טרם שאל אותו את אשר חפץ היה לשאלו, פנה אליו החוזה "דע שמקור מחצבתך הוא משבט ישכר, ומה שהינך חש בחנוכה מעין תוספת קדושה יתרה, הוא מפני שהיית או בבית דינם של החשמונאים. זו גם הסיבה לשם ספרו "בני יששכר".

פעם אחת הביאו לפני הרב הקדוש רבי נפתלי צבי מרופשיץ זת"ע דברי שטנה ולשון הרע על הרב הקדוש ר' צבי אלימלך מדינוב זת"ע, נסע ר' צבי אלימלך ז"ל לרופשיץ, בעת שידע כי מתנגדיו ומשטיניו אינם נמצאים שם. קירבו הרב מרופשיץ וכיבדו כראוי. עמדה אז על השולחן כוס אחת. הראה הרב מרופשיץ לר' צבי אלימלך על הכוס, ואמר בכל דבר שנמצא בעולם, בין בדומם, ובין בצומח, חי או מדבר, רק החיות דקדושה שיש בו היא המקיימת אותו, ובהיפך החיות יתבטל הדיבר. הלא רואה כבודו הכוס שעומדת על השולחן, והנה יש בכוחו להוציא החיות ממנה ותהיה כעפר ממש. ותיכף כשכילה לדבר דברים אלה, נעשה מהכוס עפר בעלמא נתבהל ר' צבי אלימלך, כי ראה בזה רמז, שיוכל להוציא ח"ו גם ממנו את חיותו. אמר לו ר' צבי אלימלך השי"ת אמר למשה רבנו: "של נעליך מעל רגלך", כי כתוב בפרקי אבות (ב, י) "שנשיכתן (תלמידי חכמים) נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרק", הרי שלחכמים יש שלושה כוחות נשיכה, עקיצה ולחישתה, שראשי תיבות שלהם הוא "נעל", והורה השי"ת למשה רבנו במראה הסנה, שכשתהיה מנהיג עדת ישראל אז "של נעליך מעל רגלך", שתסיר מאתך רגילות זו, ולא תשתמש בה נגד שום אחד מישראל.

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

אור המאיר – הרה"ק רבי זאב וולף מז'יטומיר צוק"ל זי"ע

מסביב לחצרו, וזהו שגמר אומר הכתוב בן פרת עלי עין, מי שזכה במעשי הטובים לכנותו בן למקום, ותועלתו גדולה ומובהרת, פרת עלי עין, כלומר, הוא נתגדל ורבו למעלה עלי עין, ההסתכלות שרואה בתורה ותפלה איננו נשאר שקוע לשם, כי אם מגביה את עצמו בפנימיות מחשבתו להעמיק עוד יותר, ורצונו לראות המלך הקדוש בעצמו, ואדרבא מבחינת תענוג התחותן, לוקח לעצמו התעוררות והתלהבות, אם כאן יש תענוג כזה שאינו המלך בעצמו, כ"ש וק"ו כשאבוא אל חצר המלך פנימה, כלום חסר מבית המלך תענוג כל התענוגים ואוכל להשיג מחוץ חפצי, זה נאמר בבן העושה רצון אביו כנ"ל, אמנם לא כן בנות צעדה עלי שור, רומז לבחינת נוקבא המקבל תענוג לעצמו מההסתכלות, ומלת שור משמעו לשון הסתכלות, כדברי הוזהר ויבואו אל מדבר שור אסתכלתא שם, ולפחיתת ערכו נשאר שקוע לשם, ושוהה את עצמו להתענג מבחינת הסתכלותו, ואינו יכול לעלות למעלה לראות כבוד המלך, וממילא כיון שאינו יכול לעלות לשם עם מחשבתו, אזי תועלתו מעט בכונת לבו במקום הגבוה יותר, מתענוג שיש לו ומקבל בבחינת הסתכלותו, והכסיל בחושך הולך ואין אור לו, לגרום שם בכונת לבו המשכות השפעה מרום המעלות עד שכינת עוזינו, להיות טרם הכין לקראת אלקים להשפין שיחו, לא עלה על רצונו להשלים רצון המלך, כי אם אדרבא נפשו שוקקה שהמלך ישלים רצונו, למלאות די מחסורו בגשמייתו, ובאמת עיקר תיקוני התפלה והמצות המזה רק תיקוני השכינה, כנודע למביני מדע.

בפסוק בן פורת יוסף, בן פורת עלי עין, בנות צעדה עלי שור, וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים, ותשב באיתן קשתו, ויפזו זרעי ידיו, מידי אביר יעקב, משם רעה אבן ישראל. הנכון בעיני, אשר בכאן מורה התורה באצבע החילוק, לדעת מי הוא זה הראוי לקראתו בשם בן להקב"ה, וגם מי הוא הראוי לכנותו בשם בת. כי בודאי הקב"ה טבע כמה מטבעות בחותם אחד, ואין דעתן דומה זה לזה ואין פרצופיהן דומים זה לזה בבחינת עבודתם, יש שנקראו בנים למקום ברוך הוא, ויש שנקראו עבדים רק בחינת נוקבא. ורומז הכתוב אם נפשך לדעת מי הוא הנקרא בן פורת יוסף, ותרגום ברי דיסיג יוסף, כל מגמתו והתאמצו בתורה ותפלה ומעשה המצות, כי אם לפרות ולגדל אות ההשפעה הנקרא יוסף, להשפיע משפע ברכה עליונה לשכינה, והכל לצורך גבוה ולא לטובת הנאת עצמו כלום, ובעשות ככה נאות לו לאדם להקרא ולכנות עצמו בשם בן, לקרותו יתברך אבי, כיון שמעשהו כבן שעושה נחת רוח לאביו שבשמים, ואם לא הלא לבת ישוה, וההפרש בין שתי הבחינות אלה בחון בפנימיות מחשבתך, אם רצונך לבא על תכלית האמת אם יש לך אפס קצת ממדרגת בן או נוקבא, כי הנה אנו רואין רבות בנות עשו חיל בהכינם לקראת אלוקים בתפלה, שולח להם הקב"ה איזה הארת שכל לראות כעין רמז וסוד וכדומה מתענוגים הרוחניים, ובמיעוט שכלם נשארים שקועים שם להתענג מזה, ושוהין שם ראשם ורובם, ובאמת אין זה כי אם דרך ניסיון, לראות היש משכיל דורש אלקים ומגמתו לראות המלך בעצמו, כאשר בארנו למעלה, במשל למלך שהעמיד שומרים

סגולה לפרנסה – קביעת עיתים לתורה

"בְּנִימִין זָאב יִטְרֵף בְּבִקְרָ יֵאכֵל עַד וְלַעֲרַב יַחַלֵּק שְׁלָל" (מ"ט, כ"ז)

לרמוז עניינים אלו בפס' הנ"ל לפי שבנימין זאב יטרף בנימין היינו בן תורה שניתנה בימין כמו שנאמר "מימינו אשדת למו" זא"ב ר"ת זמנים איכ"א ביה"ם יטרף לשון לערוב היינו שצריך בן התורה לערב גם מלאכה וגם לימוד תורה במשך היום וזהו שנאמר בבוקר יאכל עד היינו שבבוקר יעבוד לפרנסתו להביא אוכל לביתו עד הערב ולערב יחלק שלל היינו יעסוק בתורה כמו שנאמר (תהילים קי"ט, קס"ב) "שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב" שקאי על התורה וכן רמז לדבר מלשון רש"י "ניבא על שיהיו עתידין להיות חטפנין" היינו שצריך אדם לחטוף את הזמנים הפנויים שיש לו ביום לעסוק בהם בתורה ולא להתבטל וכך כאשר יערב האדם בימיו גם עבודה למחייתו וגם לימוד תורה יזכה למה שכתוב בבוקר יאכל עד היינו בראשית חייו בחינת בוקר יזכה לאכול ממעשה ידיו ולערב יחלק שלל היינו שגם בערוב ימיו יזכה לשכר הרבה זהו שנאמר יחלק שלל של"ר ר"ת שכיר לעתיד לבוא.

כותב הרמב"ם זי"ע הלכות ת"ת פרק א' פ"ל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כחו אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזור על הפתחים ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר (יהושע א') והגית בו יומם ולילה

ועוד כותב הרמב"ם בפרק ג' פ"ל המשיח על לבו שיעסוק בתורה ולא יעשה מלאכה ויתפרנס מן הצדקה הרי זה חלל את השם ובהו את התורה וכבה מאור הדת וגרם רעה לעצמו ונטל חיו מן העולם הבא לפי שאסור ליהנות בדברי תורה בעולם הזה. אמרו חכמים פ"ל הנהנה מדברי תורה נוטל חיו מן העולם. ועוד צונו ואמרנו אל תעשם עטרה להתגדל בהם ולא קרדום לחפור בהם. ועוד צונו ואמרנו אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות וכל תורה שאין עמה מלאכה טופה בטילה וגוררת עון וסוף אדם זה שיהא מלסטם את הבריות" ונראה